

Fra: Nicklas Engelbrecht Sørensen <danishfishingadventures@gmail.com>
Sendt: 28. november 2024 17:03
Til: Gitte Gro Poulsen
Emne: Re: Varsel om at sagen lukkes - Ansøgning til KDI om udplantning af ålegræs i As Vig 24/02832
Vedhæftede filer: KDI Ansøgningsskema om tilladelse til udplantning af ålegræs i As Vig.docx.pdf; Ansøgning til Kystdirektoratet, ålegræs i As Vig.docx.pdf; BILAG 1 - Samlet oversigt, stednavne og projektområder.png; BILAG 2 - Detaljeret kort projektområde 1 & 2, areal, afstand, koordinator.png; Bilag 3 - Beskrivelse af arbejdsprocedure_final.pdf

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Hej igen, Gitte og KDI

Jeg sender hermed supplerende oplysninger og opdateret ansøgning og tilhørende bilag. Jeg har reduceret areal, så projektområderne har en buffer på 6-18% af transplanteringsområdet. Der er mindre end de maksimale 20-25%, som i efterspurgt. Vi krydser fingre for, at den nu går igennem.

Tusind tak for vejledning,

De kystligste hilsener,

Nicklas Engelbrecht Sørensen,
Juelsminde-halvøens Kysthelte,
Foreningen for et godt hav- og strandmiljø i As Vig.
Tlf. 31 27 04 87

Miljøministeriet

Kystdirektoratet | [Højbovej 1 | 7620 Lemvig](#) | Tlf. +45 99 63 63 63 | kdi@kyst.dk | www.kyst.dk

Se Kystdirektoratets kortlægning af risiko for oversvømmelse og erosion frem til 2120

[Naturstyrelsens persondatapolitik](#)

Fra: Nicklas Engelbrecht Sørensen <danishfishingadventures@gmail.com>

Sendt: 21. marts 2024 15:59

Til: Julie Elisa Søby <juels@kyst.dk>; Thomas Larsen <tla@kyst.dk>; \$Kystdirektoratet (kdi) <kdi@kyst.dk>

Emne: Ansøgning til KDI om udplantning af ålegræs i As Vig

Hejsa KDI,

Den frivillige gruppe (150 medlemmer + friskole) Juelsminde-halvøens Kysthelte ansøger hermed om udplantning af ålegræs i 2 projektområder i As Vig.

Vi får faglig støtte fra Projekt Kysthjælper og er i dialog med Det Store Ålegræsinitiativ om optagelse. Ligesom vi er i kontakt med SDU om mulige fremtidige forskningsprojekter som en del af udplantningsforsøget.

Nogle af os fra gruppen har været med til at opstarte Kysthjælper Pilotprojekt i Assens og erfaringer fra udplantninger i Horsens og Sund Vejle Fjord.

Vi har søgt om råd til ansøgning hos Thomas Larsen hos jer i Kystdirektoratet, og er nu klar til at sende den officielle ansøgning.

Vi er lidt på bagkant med ansøgning, hvorfor udplantninger (såfremt ansøgningen bliver accepteret) hænger i en tynd tråd for denne sæson. Derfor vil vi være rigtig glade for, hvis i på den ene eller anden måde kan fremskynde processen, selvom det er pinligt at bede om (beklager på forhånd, og med respekt for ansøgningsprocessen).

Tusind tak for vejledning, og vi håber på et positivt udfald, så vores 150 trippende frivillige ildsjæle kan komme ud på vores lokale kyster i As Vig i år.

Det kystligste hilsener,

Nicklas Engelbrecht Sørensen,

Ansøgning om tilladelse til anlæg på søterritoriet

Dette ansøgningsskema benyttes ved ansøgning om tilladelser til etablering, renovering og udvidelse af anlæg på søterritoriet.

Husk at læse vejledningen på side 6, før skemaet udfyldes.

Eventuelle spørgsmål til ansøgningsskema og vejledning rettes til Kystdirektoratet på tlf. 99 63 63 63 eller via e-mail kdi@kyst.dk.

Bemærk: En ansøgning kan først behandles, når alle nødvendige oplysninger foreligger.

Til Kystdirektoratets notater:

Dato for modtagelse:

Journal nr.:

Projekttype:

Sagsbehandler:

A. Oplysninger om ejere af den eller de matrikler, hvor anlægget opføres

Navn

Hedensted Kommune

Adresse

I vandet ud for Palsgård Hgd., As 1a

Lokalt stednavn

Nappet / Kirkholm / As Vig

Postnr.

7130

By

Juelsminde

Telefon nr.

Mobil nr.

E-mail

B. Evt. repræsentant (entreprenør, rådgiver eller lignende)

Navn

Nicklas Engelbrecht Sørensen, Bestyrelsesmedlem i Foreningen for et godt strand- og havmiljø i As Vig og omegn.

... Kysthælper med erfaring i udplantning af ålegræs i Assens samt Horsens og Vejle Fjord, Bsc. Speciale i kystturisme, født og opvokset i As Sogn, lystfisker i As Vig gennem 25 år

Adresse

Brahesbakke 7, 3. tv

Lokalt stednavn

Bygholm

Postnr.

8700

By

Horsens

Telefon nr.

31270487

Mobil nr.

31270487

E-mail

DanishFishingAdventures@gmail.com

C. Offentliggørelse af oplysninger

Ansøger giver ved underskrift tilladelse til, at ansøgningsmaterialet må offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside www.kyst.dk. I henhold til persondataloven vil personfølsomme oplysninger, eller andre oplysninger friholdt for aktindsigt, uanset denne accept ikke blive offentliggjort.

Dato

18/3-24 (Opdateret:
28/11-24)

Underskrift

D. Anlæggets placering

Adresse

O I vandet ud for Palsgård Hgd., As 1a, Nappet, Kirkholm, As Vig

Postnr.

7130

By

Juelsminde

Kommune

Hedensted Kommune

Matrikel nr. og ejerlavsbetegnelse

Palsgård Hgd., As 1a

E. Beskrivelse af anlægget i sin helhed

Kan evt. uddybes i bilag

Bemærk: Nødvendige bilag skal også vedlægges, se rubrik I

Der ønskes der tilladelse til udplantning af ålegræs i As Vig, mere specifikt i området mellem Nappet, Kirkholm og As Hoved Skov i As Vig. Området er nærmere afgrænset i den medsendte ansøgning.

Selve udplantningen vil foregå over flere dage i en treårig periode hvor der høstes ålegræs i nærliggende ålegræs bede. Disse monteres på ikke galvaniserede søm med en jertråd og plantes ud på sandbunden.

Efter kort tid vil søm og jertråd være rustnet og forsvundet og ålegræsset kan vokse videre. Jern forekommer naturligt i havbunden.

Der plantes i forskellige områder i de ansøgte områder, der plantes både i tern og organiske former, så ålegræsset via rodsrud effektivt kan vokse sammen til et sammenhængende område med ålegræs.

Se "beskrivende ansøgningen" der er vedhæftet for beskrivelse af forsøget samt kort over områderne.

Da hele projektet udføres i vandet er der ikke nogle ejere angivet, da det ikke gennemføres på privat grund.

F. Beskrivelse af planlagte arbejdsmetoder

Kan evt. uddybes i bilag

Der høstes Ålegræsskud med en rive i nærliggende velfungerende ålegræsbede, disse monteres på søm inden de plantes ud af dykkere eller snorkeldykkere i de ansøgte områder.
Projektet gennemføres i perioden 2025-2027.
Se vedlagte dokumenter for beskrivelse.

G. Uddybning

Skal der i forbindelse med anlægget foretages uddybning?

☐ Ja

☒ Nej

Hvis ja skal mængden for uddybningen angives _____ m³

Beskrivelse af hvordan sedimentet fra uddybningen efterfølgende tænkes behandlet:

H. Opfyldning

Skal der i forbindelse med anlægget foretages opfyldning på søterritoriet?

☐ Ja

☒ Nej

Hvis ja skal mængden af opfyldningsmateriale angives _____ m³

Beskrivelse af opfyldningsmaterialets kvalitet:

I. Nødvendige bilag

Følgende bilag skal vedlægges:

- Søkort med indtegnet anlæg
- Matrikelkort med indtegnet anlæg
- Plan- og skitsetegning over det samlede anlæg
- Målsatte snittegninger over eventuelle moler, broer mv.
- Målfast oversigtskort med hele anlægget indtegnet
- Samtykkeerklæringer fra berørte grundejere

Evt. andet relevant materiale:

J. Erklæring og underskrift

Undertegnede ansøger erklærer, at oplysninger, der står i ansøgningen, er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Dato

18/3-2024

Fulde navn (benyt blokbogstaver)

NICKLAS ENGELBRECHT SØRENSEN

Underskrift

Ansøgningen sendes med post til:
Kystdirektoratet

Højbovej 1
Postboks 100
7620 Lemvig

Eller via e-mail: kdi@kyst.dk

Vejledning til ansøgningsskema

(vedrørende ansøgning om tilladelse til anlæg på søterritoriet)

Punkt A. Oplysninger om ejere

Her anføres navn, adresse mv. på ejere af den eller de matrikler, hvor anlægget opføres på eller ud for. Er der flere ansøgere, kan det anføres i et vedlagt bilag.

Punkt B. Evt. repræsentant (entreprenør, ingeniør eller lignende)

Her anføres navn, adresse mv. på den person, der fungerer som kontaktperson (projektansvarlig) under sagens behandling, det kan for eksempel være et entreprenør- eller ingeniørfirma.

Punkt C. Offentliggørelse af oplysninger

Kystdirektoratet er forpligtiget til at orientere naboer og andre berørte parter om ansøgninger om tilladelse til anlæg på søterritoriet. Ved orienteringen sker der altid en videregivelse af de oplysninger, som er angivet i skemaet. Endvidere offentliggøres ansøgningen på Kystdirektoratets hjemmeside.

Punkt D. Anlæggets placering

Her anføres projektets adresse, dvs. dets fysiske placering. Det er vigtigt for sagens behandling, at matrikelnumre samt ejerlav angives. Disse oplysninger kan findes i ejendommens skøde eller indhentes fra kommunen eller på internettet, f.eks. på www.miljoportalen.dk.

Punkt E. Beskrivelse af anlægget

Her beskrives anlægget i sin helhed. Beskrivelsen skal bl.a. omfatte formål og baggrund for anlægget, anlæggets udformning, en beskrivelse af hvilke materialer, der anvendes til anlægget og overvejelser over anlæggets indvirkning på strømningsforhold og den nærliggende kyst.

Til anvendelse for en screening for VVM skal beskrivelsen ligeledes belyse nedenstående forhold.
Anlæggets

- dimensioner
- kumulation med andre projekter
- anvendelse af naturressourcer
- affaldsproduktion, forurening og gener
- risiko for ulykker, navnlig under hensyn til de anvendte materialer og teknologier

Anlæggets betydning for den miljømæssige sårbarhed i området særligt i forhold til

- nuværende arealanvendelse
- de tilstedeværende naturressourcers relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet
- det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på kystområder, områder der er fredet eller omfattet af national og international natur- og miljøbeskyttelses lovgivning, tætbefolkede områder, områder der er af særlig betydning ud fra et historisk, kulturelt eller arkæologisk synspunkt

Anlæggets potentielle påvirkninger herunder

- påvirkningernes omfang (geografisk område og antal personer der berøres)
- påvirkningernes grænseoverskridende karakter
- påvirkningers grader og -kompleksitet
- påvirkningens sandsynlighed
- påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet

Beskrivelsen kan eventuelt suppleres med bilag.

Punkt F. Beskrivelse af arbejdsmetoder

Her angives hvilke arbejdsmetoder, der benyttes ved opførelsen af anlægget, bl.a. hvordan og hvornår arbejdet udføres. Angivelsen af arbejdsmetoder er vigtigt for vurderingen af anlæggets påvirkning på miljøet.

Punkt G. Uddybning

Hvis der i forbindelse med anlægget foretages en uddybning, skal det angives i kubikmeter, hvor stor en mængde sediment uddybningen omfatter, og ligeledes hvad der efterfølgende skal ske med sedimentet, f.eks. om det skal bruges til kystfodring, opfyldning mv.

Punkt H. Opfyldning

Hvis der i forbindelse med projektet foretages en opfyldning, skal omfanget af opfyldningen angives i kubikmeter materiale brugt til opfyldningen. Kvaliteten af materialet til opfyldningen skal belyses, specielt mht. om det er forurenede eller uforurenede materiale, der benyttes.

Punkt I. Nødvendige bilag

Følgende bilag skal foreligge, før en ansøgning om tilladelse til anlæg på søterritoriet kan behandles:

- Søkort med anlægget indtegnet
- Matrikelkort med anlægget indtegnet. Matrikelkort kan findes på www.miljoportalen.dk. Anlæg kan f.eks. indtegnes med tusch på matrikelkortet.
- Plan- og skitsetegning over det samlede anlæg
- Målsatte snittegninger, der gør rede for anlæggets konstruktioner. På snittegningen angives f.eks. konstruktionernes højde, bredde, længde mv.
- Målfast oversigtskort med hele anlægget indtegnet
- Samtykkeerklæringer fra ejerne af alle berørte matrikler skal vedlægges, hvis anlægget strækker sig over mere end ansøger / ejers matrikel. Hvis en repræsentant for ejeren, f.eks. entreprenør- eller ingeniørfirma søger om tilladelse til anlægget på ejerens vegne, skal ansøgningen desuden vedlægges en samtykkeerklæring fra ejeren om, at han er indforstået med dennes repræsentation, samt at han er indforstået med, at anlægget opføres på hans ejendom.

Er der i forbindelse med anlægget lavet en strømningsanalyse eller lignende, er det hensigtsmæssigt at vedlægge den/dem som bilag for at belyse sagen bedst muligt.

Hvis der er spørgsmål til ansøgningsskemaet, kan Kystdirektoratet kontaktes på tlf. 99 63 63 63 eller på email: kdi@kyst.dk.

Kystdirektoratet

**Ansøgning om tilladelse til udplantning af ålegræs *Zostera marina*
mellem Nappet, Kirkholm og As Hoved Skov i As Vig, Hedensted
Kommune**

Kysthjælper & Juelsminde-halvøens Kysthelte i Hedensted Kommune

Kystdirektoratet

Højbovej 1, 7620 Lemvig

kdi@kyst.dk

Hedensted Kommune 20/3-2024 (Opdateret 28/11-2024)

Ansøgning om tilladelse til udplantning af ålegræs (*Zostera marina*) i to områder i Hedensted Kommune i bugten mellem Nappet, Kirkholm og As Hoved Skov i As Vig.

Juelsminde-halvøens Kysthelte er en arbejdsgruppe under Foreningen for et godt hav- og strandmiljø i As Vig og omegn, der søger at skabe marint naturgenopretning på de lokale kyster. Vi har et officielt samarbejde med Projekt Kysthjælper. Et projekt der kort fortalt vil søge at forbedre det kystnære miljø med hjælp fra frivillige kræfter.

Danmarks Sportsfisker Forbund, der er projektejer har på deres hjemmeside www.kysthjælper.dk en detaljeret beskrivelse af projektet og dets opbygning.

Deltagerne i projekt kysthjælper ønsker med denne ansøgning, tilladelse til forsøgsudplantning af ålegræs på 2 lokaliteter – oversigtskort er vist som bilag 1 og 2

Formål:

Formålet med udplantningen er at forbedre miljøet i As Vig, og sætte fokus på kystens tilstand, også møntet på lokalitetens unikke beliggenhed med opland til munderne af Horsens og Vejle Fjord.

Den nuværende samlede miljøtilstand er jf. Vandplan 3, Hovedvandopland Århus Bugt og Vandområde 219, og dermed As Vig i "ringe" økologisk tilstand. Samtidig er områdets kemisk tilstand kategoriseret som "ikke-god kemisk tilstand". Tilstanden på de foreslåede projektområder P1 og P2 til udplantning af ålegræs SKAL forbedres, og jf. Vandplan 3, er målet "god miljøtilstand".

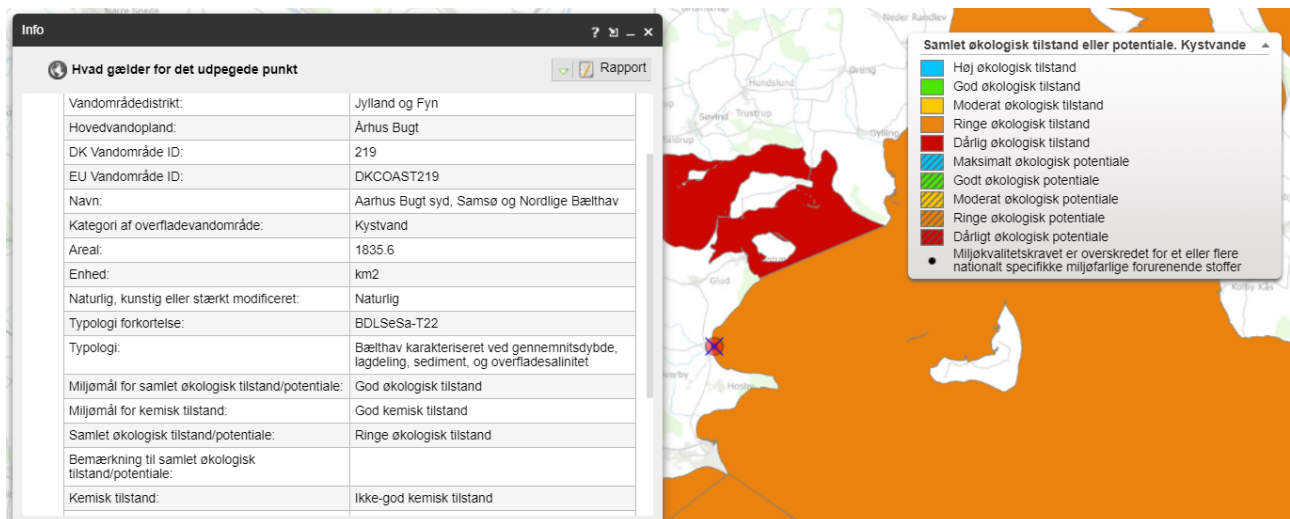
Det er hensigten at plante ålegræs i disse områder for at binde sand og sediment ved græssets rødder, skabe en kulstofbinding, forbedre levedygtigheden for smådyr og fiskeyngel samt dæmpe kysterosionen og samlet skabe en positiv udvikling.

Beskrivelse af projektet og forsøgsområderne:

Der er i projektet udpeget 2 lokaliteter, hvor der søges om tilladelse til udplantning af ålegræs, i de to områder beliggende mellem Nappet, Kirkholm og As Hoved Skov i As Vig, i begge områder er ålegræs den miljøfaktor der ikke lever op til målsætningen.

Projektområderne i As Vig er vurderet som værende ”ringe” og henholdsvis ”moderat” på de to parametre klorofyl og bundfauna, tilstanden for ålegræs er vurderet som værende ”ringe”.

Dette område vælges som forsøgsområde med 2 lokaliteter i projekt Kysthjælper. Afgrænsningen af området med samlet ringe tilstand ses på kortet herunder.

Figur 1: området ved As Vig, der er vurderet ”ringe økologisk tilstand” på baggrund af den samlede miljøtilstand. Området er vist med orange på kortet, og kategorierne er vist med farveindeks i højre side. I venstre side vises info på vandområde 219 og As Vig.

Kilde: <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>

Med forsøget ønskes det at lave en udplantning af ålegræs over en periode på 3 år, hvor der søges etableret felter på op til 10.000 m² ålegræs inden for hver af de udpegede områder. Der udvælges et mindre areal i hvert område, hvor der udplantes i "skaktern" og eller cirkulære former for mest effektiv spredning af ålegræsset (mere herom senere).

Områderne har forskellige størrelser samt hjørne-kordinaterne på områderne er vist på kortet herunder. Som bilag 1 og 2 er områderne vist med luftfoto.

Kort 1 & 2 er NOVANA stationen vist som et grønt +. De projektområder, hvor der søges om tilladelse til udplantning, er vist som røde rektangulære felter med yderkoordinater.

Det ovenstående kort (BILAG 1) viser det samlede området.

Kortet herunder (BILAG 2) viser projektområde 1 (P1) og projektområde 2 (P2) mere i detaljer. Her er områderne opgjort som røde felter markedet med koordinater og arealstørrelse i m². Samtidig er der målt hvor langt P1 og P2 ligger fra MST. Novana Stationen (KO).

Områderne er valgt ud fra følgende kriterier:

Der må ikke være faste erhvervsmæssige eller rekreative interesser i området, eks. muslingefarme, jolleanløbssteder.

- Der skal være en bar, homogen, fast sand- eller sand/grus-blandet bund af mindst ½ meters tykkelse
- Der må gerne være nærliggende, naturlige ålegræsbede.
- Dybden skal ved middelvandstand være mellem 1,5 og 2,5 meter i feltet.
- +500 m til nærmeste NOVANA station
- Nogenlunde afskåret fra en direkte vestlig/østlig vindretning
- Der skal have været berettet om tilnærmelsesvis mere ålegræs i området historisk set

Projektområde 1 (P1) beliggende ved Nappet nær Kirkholm i As Vig har hjørnekoordinaterne:

55.75711 / 10.04262

55.75750 / 10.04410

55.75606 / 10.04399

55.75622 / 10.04257

Areal: 11807 m²

Afstand til nærmeste MST Novana Station (KO): 791 meter

Projektområde 2 (P2) beliggende ved samme område har hjørnekoordinaterne:

55.75683 / 10.05167

55.75683 / 10.05210

55.75529 / 10.05235

55.75530 / 10.05079

Areal: 10698 m²

Afstand til nærmeste MST Novana Station (KO): 1323 meter

Planterne til transplantationen skaffes fra nærtliggende, sunde ålegræsbede. SDU fortæller, at det er vigtigt, at det er nærtliggende bede, da ålegræs rent genetisk, kan variere meget over korte geografiske afstande (modstandsdygtighed efter forholdene).

De rives op med en rive og opbevares indtil udplantning i saltvand. Holdbarheden er ca. 1 døgn. De transporteres til land, hvor hvert enkelt skud monteres på et ikke-galvaniseret jernsøm med tynd jertråd af frivillige hjælpere. Fra oprivningen til udplantningen må der ikke forløbe mere end 1 døgn, og planterne skal opbevares i naturligt saltvand undtagen ved monteringen.

Planterne udplantes i "skaktern" og eller cirkulære organiske former, hvor der sættes 25 skud i hver tern/ring, som beskrevet i bilag 3.

Udplantningerne spredes det første år inden for felterne for at finde de bedst egnede områder. De efterfølgende år udbygges de felter hvor væksten har været bedst.

I BILAG 3 beskrives arbejdsprocedurerne. (bilag fra tidligere ansøgning indsendt af Partnerskabet til restaurering af Horsens Fjord)

Forankring og afmærkning under arbejdet vil finde sted på følgende måde; de 4 hjørner i hvert bed vil blive afmærket med en gul eller rød plastikkugle, der via nylonreb vil være forankret i bunden med en sæk sten. Felterne ligger ikke i de normale sejlruter for hverken erhvervs- eller rekreativ sejlads og altså på ret lille vanddybde (1,5-maksimalt 4 meter).

Det ansøgte projekt ligger udenfor N2000 områder.

Projektet vil overholde følgende kriterier:

- Indsamling af ålegræsskud til udplantning, vil udelukkende ske udenfor Natura 2000-området.
- Der udplantes ikke ålegræs på lokaliteter, hvor ålegræs vokser i forvejen.
- Både indsamling og udplantning sker i en afstand af mindst 500 meter fra overvågningsstationer, som anvendes i den nationale overvågning af ålegræs, NOVANA-stationerne.

Ålegræs er en hyppigt forekommende plante i lavvandede bugter og vige. Hvis det lykkes at få ålegræsset til at vokse og forøge sin udbredelse, forventes det at ville forbedre den generelle tilstand og øge biodiversiteten på de valgte lokaliteter.

Afmærkning (de 4 hjørnebøjer) på bunden af udplantningsområdet (markeringsnettet) vil blive fjernet ved udplantningens afslutning. På det tidspunkt vil søm og jerptråd være rustet bort, så der herefter ikke vil være fremmedlegemer tilbage. Herefter vil ålegræsset medvirke til at forhindre eller dæmpe erosion i området ved at dæmpe bølgebevægelser og ved at fastholde bundsedimentet. Samt sikre øget biodiversitet i området.

Vi glæder os til at høre fra jer snarest, da vi håber på at kunne lave transplantationer til start juli, når sæsonen begynder. Ålegræsset har bedst vækstforhold, hvis det bliver udplantet mellem slut maj og start juli. Det er derfor lidt sent vi får sendt ansøgningen afsted. Vi må håbe, at vi har lidt held i sprøjten, så vores mange entusiastiske frivillige i Juelsminde-halvøens Kysthelte kan få deres første fantastiske oplevelse med marint naturgenopretning, som de danske kyster skriger efter i disse tider.

Med venlig hilsen,

Nicklas Engelbrecht Sørensen, Kysthjælper
Juelsminde-halvøens Kysthelte (arbejdsgruppe, frivillige),
Foreningen for et godt hav- og strandmiljø i As Vig og omegn,

Tlf. 31 27 04 87 / danishfishingadventures@gmail.com

Kirkholm

MST. Novana (KO)

"Nappet"

As Vig

As Hoved Skov

508 m

Juelsminde-halvøens Kysthelte, Kysthjælper

Ansøgning om ålegræs-transplantation

Tilrettet projektområde 1 & 2 (P1 & P2)

28. november 2024

Afstand til MST Novana (KO): Mindst 500 m

P1 areal: 11807 m²

P2 areal: 10698 m²

ARBEJDSPROCEDURE VED UDPLANTNING AF ÅLEGRÆS

Dette dokument beskriver arbejdsproceduren i forbindelse med høst og udplantning af ålegræs (*Zostera Marina*), og også hvordan arbejdet med udpegningen af de egnede områder forløber.

Grunden til at vi overhovedet arbejder med udplantning af ålegræs er, at ålegræsset i danske farvande er ret dårligt til at sprede sig naturligt. Ålegræsset sætter frø, men frøene har generelt ringe spireevne i de danske farvande – de bliver spist af krabber eller havner på dybt vand, hvor de ikke kan spire. Der er derfor brug for, at vi hjælper ålegræsset på vej ved at udplante skud. Ålegræsset kan nemlig også brede sig ved hjælp af rodsrud, der kan vokse op til 24 cm om året, og derfor kan vi hjælpe udbredelsen af ålegræs på vej ved at plante det ud i nye områder.

For at optimere chancen for succes og indhente brugbare erfaringer, må man gå systematisk til værks. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at følge de anbefalinger, som Center for Marin Naturgenopretning har givet, og som baserer sig på pilotprojekter fra blandt andet Horsens Fjord. Dette dokument er derfor baseret på den bedste tilgængelige viden og er løbende blevet opdateret med nyeste viden på området.

REKOGNOSKERING OG UDPEGNING AF EGNEDE OMRÅDER

Inden indsendelsen af denne ansøgning er området blevet screenet for egnetheden i forhold til udplantning af ålegræs. Her undersøges, hvordan bunden overordnet ser ud, hvordan bølgepåvirkning er i området, og hvordan de mere generelle lysforhold er.

Den normale forskel på høj- og lavvande i de indre danske farvande er omkring 40 cm med 2 udsving i døgnnet dog lidt afhængigt af, hvor i landet man er. Ved hård, stabil vestlig eller østlig vind kan udsvinget fra middelvandstand blive op mod 1 meter. Den hensigtsmæssige plantedybde er derfor minimum 1,5 meter ved middelvandstand, da ålegræsset derved ikke bliver tørlagt grundet lavvande.

Når minimumsdybden skal bestemmes, er det også vigtigt at forholde sig til bølgepåvirkningen i det enkelte område, og hvis den er kraftig, kan det med fordel være, at udplantningen skal begynde på 2 meters dybde eller mere i det givne område.

Hvor dybt ålegræsset kan plantes afhænger meget af lystilgængeligheden på den enkelte lokalitet, som igen i høj grad er styret af, hvor næringspåvirket det enkelte område er. I fjorde og mere lukkede systemer med mindre vandudskiftning er det fornuftigt at holde sig til lavere dybder under 3 meter, mens der på mere åbne kyster kan være gode lysforhold ned til 5-6 meters dybde. Dette skal undersøges under den indledende udpegning af området.

Der ansøges om et overordnet område, hvor de første undersøgelser har vist, at forholdene er gode for udplantning af ålegræs. For at finde de bedste mindre områder inden for det overordnede felt laves yderligere undersøgelser af blandt andet bunden, forekomsten af andre organismer som f.eks. sandorm, naturligt forekommende ålegræs og muslinger og andet, der kan påvirke udplantningen i området.

Bunden skal være stabil og bestå af sand eller sand blandet med grus eller muslingeskaller, dvs. at mudret bund eller grus- og stenbund ikke er egnet til ålegræs. Man kan prøve bundens bæreevne og stabilitet ved at stikke en stålhegnspæl (lavet af rundjern) ned i bunden. Der må så ikke være mudder eller stenlag på de første ½-¾ meter.

FORANKRING OG AFMÆRKNING AF ARBEJDSOMRÅDET

Når rekognosceringen har udpeget et sted med velegnet bund inden for det ansøgte område, afmærkes de 4 hjørner med en gul eller rød plastikkugle, der via nylonreb vil være forankret i bunden via en sæk med sten eller et cementanker. Felterne vil ikke ligge i de normale sejlruter for hverken erhvervs- eller rekreativ sejls og altså på ret lille vanddybde.

Afmærkning (de 4 hjørnebøjer) på bunden af udplantningsområdet (markeringsnettet) vil blive fjernet ved udplantningens afslutning. Herefter vil ålegræsset medvirke til at forhindre eller dæmpe erosion i området ved at dæmpe bølgebevægelser og ved at fastholde bundsedimentet. Samt medvirke til øget biodiversitet i området.

FORBEREDELSE TIL UDPLANTNING – FREMSKAFFELSE OG KLARGØRING AF ÅLEGRÆSSKUD

Planterne til udplantning skaffes fra nærliggende, sunde ålegræsbede. Skuddene tages fra midten af de eksisterende ålegræsbede, hvorved hullet vil lukkes i løbet af en vækstsæson, da stresset på bedet er størst i kanten af bedet, og de nye skud derfor er beskyttet og hurtigt kan vokse sammen i midten af bedet. Erfaringen fra flere forsøg udført af blandt andet SDU har vist, at denne proces ikke beskadiger moderbedet.

Ålegræsset rives op med en rive og opbevares indtil udplantning i havvand. Holdbarheden er ca. 1 døgn, men jo friskere, jo bedre.

Ålegræsskuddene fæstnes med ugalvaniseret jertråd på et 8-10 cm ugalvaniseret jernsøm. De ugalvaniserede jernsøm og tråden er forgængelige og vil med tiden blive nedbrudt og indgå i vandmiljøet, hvor jern i forvejen indgår naturligt.

De således klargjorte ålegræsskud lægges i en plastspand med en sten som vægt og placeres ude i havet, indtil de overgives til dykkere, der planter dem på fjordbunden som beskrevet i næste afsnit.

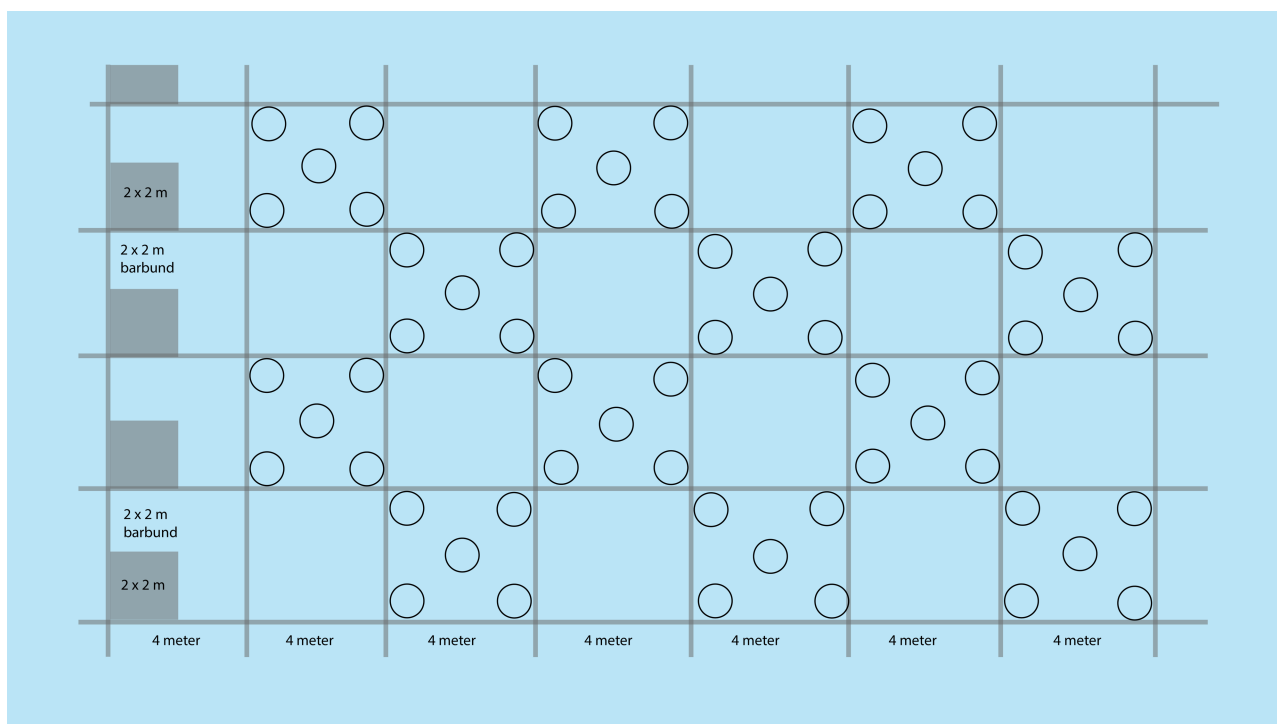
UDPLANTNING AF ÅLEGRÆSSKUDDENE

Udplantningen af de klargjorte ålegræsskud sker af en dykker, der stikker sømmene ned i havbunden, så skuddene bliver fæstnet til sedimentet. Udplantning sker i et mønster som vist på figuren herunder. Hver cirkel repræsenterer placeringen af en jernring med en diameter på 1 meter. Langs omkredsen af

hver af disse ringe sættes ca. 20 ålegræsskud, hvorefter der placeres cirka 5 skud inde i ringen, så hver ring repræsenterer ca. 25 planter. Når en cirkel er blevet tilplantet, flytter dykkeren ringen til den næste placering, og processen fortsætter. Med tiden vil feltet blive skakternet og siden heldækkende. Dette mønster gør det muligt at monitorere udbredelsen og skudtætheden fra luften med drone.

Det første år vil udplantningen ske i flere mindre felter inden for det søgte område for at finde ud af, hvor ålegræsset vokser bedst. De næste par år vil fokus så være på de områder med bedst overlevelse og vækst, og her vil der blive sat ind med en storstilet indsats fremadrettet.

UDPLANTNINGSTIDSPUNKT

Voksehastigheden stiger med stigende temperatur. Det vil derfor være en god start for planterne, at udplantningen sker april til juli, så snart vandet er til at arbejde i for udplanterne/dykkerne. Erfaringer har dog vist, at det er mest praktisk at starte udplantningerne fra midt i maj, da vejret og havtemperaturerne her er mere ideelle for dykkerne, der udplanter ålegræsset.

RISIKO FOR TILBAGESLAG

Selv tilsyneladende stabile ålegræsbede kan udsættes for tilbageslag i form af iltsvindshændelser, ekstrem bølgepåvirkning med erosion og krabbeangreb. Det sidste afhænger ikke blot af krabbetætheden, men måske mere af, hvilke fødemuligheder krabberne i området har. Varme og algeopblomstringer er også stressfaktorer.